

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»

Прарэктар па вучэбнай рабоце
А.В. Макоўчык

« » 2022 г.

Рэгістрацыйны № 424-1-23-2022/42.

АНТЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА І ЛІТАРАТУРА
ЭПОХІ СЯРЭДНЯВЕЧЧА І АДРАДЖЭННЯ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасцей

1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура

1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура.

Замсжная мова (з указаннем мовы)

2022 г.

Вучэбная праграма распрацавана на аснове адукацыйных стандартаў вышэйшай адукацыі АСВА 1-02 03 01-2021, АСВА 1-02 03 03-2021 і вучэбных шпінаў 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура», 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)»

СКЛАДАЛЬНІК:

Т. М. Тарасова, прафесар кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», доктар філалагічных навук, прафесар

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Я. А. Гаралніцкі, галоўны навуковы супрацоўнік Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы ДНУ «Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі», доктар філалагічных навук, дацэнт;

І. П. Кудраватых, прафесар кафедры мовазнаўства і лінгвадыдактыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», доктар філалагічных навук, прафесар

УЗГОДНЕНА:

Дырэктар

ДУА «Сярэдняя школа № 191 г. Мінска»

[Signature]

Ю. І. Пінчук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пратакол № 10 ад 10.05. 2022 г.)

Загладчык кафедры

[Signature]

І. М. Мішчанчук

Навукова-метадычным саветам ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пратакол № 7 ад 21.06 2021 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае
Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела БДПУ

[Signature]

Я. В. Ціханова

Дырэктар бібліятэкі

[Signature]

Н. П. Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

«Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» – вучэбная дысцыпліна, якая з’яўляецца традыцыйнай і прынцыпова новай адначасова. Традыцыйнасць абумоўлена тым, што сусветны літаратурны працэс складаецца з літаратурных працэсаў асобных краін свету. Таму аб’ектам вывучэння з’яўляюцца выдатныя творцы сусветнага пантэона, якія вызначаюць асноўныя кірункі развіцця літаратуры ў той ці іншы гістарычны перыяд і маюць неперыходзячае значэнне ў стагоддзях. Навізна выкладання гэтай дысцыпліны заключаецца ў асаблівай увазе да тых аўтараў і твораў, якія адыгралі вялікую ролю ў развіцці іншанацыянальнага літаратурнага працэсу і разам з тым дапамагаюць больш выразна акрэсліць месца беларусаў у свеце і прадстаўнікоў іншых народаў у Беларусі, убачыць беларускую літаратуру сярод літаратур замежных краін на розных этапах іх развіцця, зразумець, што новае ў прачытанні сусветна вядомых аўтараў адкрылі беларусы, якім чынам беларуская літаратура і яе творцы ўздываюць на новы ўзровень духоўных каштоўнасці народаў свету.

Асноўная *мэта* вучэбнай дысцыпліны – раскрыць багацце, шматстайнасць, непаўторнасць сусветнай літаратуры на розных этапах яе развіцця, а таксама ў яе сувязях з літаратурным працэсам у Беларусі.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- акрэсліць асноўныя этапы, заканамернасці літаратурнага працэсу ў розных рэгіёнах свету, іх канкрэтна-гістарычны і разам з тым «вечны» сэнс;
- абазначыць тыпалагічныя адметнасці вядучых літаратурна-мастацкіх кірункаў, плыняў, школ, што знайшлі сваё ўвасабленне ў прадстаўнікоў іншых народаў і пакаленняў;
- даць звесткі пра жыццёвы і творчы шлях пісьменнікаў, якія адыгралі асаблівую ролю ў сусветным літаратурным працэсе;
- ахарактарызаваць асноўныя творы замежных пісьменнікаў, якія складаюць «залаты фонд» літаратуры, выявіць іх агульначалавечы змест, актуалізаваць іх значэнне ў айчынным літаратурным працэсе;
- раскрыць сэнсавую глыбіню, шматзначнасць і непаўторнасць тых вобразаў замежных пісьменнікаў, якія набылі агульначалавечае значэнне, «новае жыццё» ў кантэксце іншанацыянальных літаратур і ў творчасці прадстаўнікоў розных пакаленняў;
- выявіць нацыянальную адметнасць і разам з тым акрэсліць агульнае ў змястоўна-фармальнай структуры твораў пісьменнікаў народаў свету.

Вывучэнне дысцыпліны «Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» дазволіць сфарміраваць у студэнта ўяўленне пра непарыўнасць літаратурнага развіцця ў маштабах агульначалавечай культуры і яго дыскрэтнасць у адлюстраванні асаблівасцей пэўных эпох і народаў, зразумець, што літаратура – гэта незаменны сродак фарміравання маральна-каштоўнасных арыенціраў маладога чалавека, яго духоўна-эстэтычнага патэнцыялу, творчай запатрабаванасці.

Асноўная ўвага пры выкладанні дысцыпліны «Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» надаецца лекцыям, у час якіх выкладчык павінен знаёміць студэнтаў з тымі паняццямі, характарыстыкамі і з’явамі, якія складаюць

аб'ект вывучэння. Разам з тым у працэсе выкладання варта раскрываць канкрэтна-гістарычны сэнс і неўміручасць у стагоддзях творчых адкрыццяў пісьменнікаў, дапамагаць убачыць непаўторнасць індывідуалізаваных мастацкіх вобразаў і іх нацыянальную адметнасць, выяўляць багацце нацыянальнага і індывідуальнага чалавечага вопыту, увасобленага ў творчай спадчыне розных пакаленняў. На практычных занятках асабліва ўвага можа быць аддадзена вывучэнню тых твораў замежных пісьменнікаў, з дапамогай якіх раскрываецца адметнасць літаратурнага працэсу асобнай краіны на пэўным адрэзку яе развіцця і разам з тым выяўляецца маштабнасць, універсальнасць творчага пранікнення аўтара ў глыбіні агульначалавечага, «вечнага».

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі. Згодна тыпавому вучэбнаму плану па спецыяльнасцей 1–02 03 01 «Беларуская мова і літаратура», 1-02 03 03 «Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)» вучэбная дысцыпліна «Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» ўваходзіць у кампанент вышэйшай навучальнай установы. Вучэбная дысцыпліна «Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» звязана з вучэбнымі дысцыплінамі «Гісторыя беларускай літаратуры–1», «Уводзіны ў літаратуразнаўства».

Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў наступную спецыяльную кампетэнцыю: характарызаваць асаблівасці развіцця нацыянальных літаратур на розных гістарычных этапах, улічваючы заканамернасці літаратурнага працэса замежных краін як цэласнай з'явы.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен *ведаць*:

- асноўныя літаратурныя эпохі, кірункі, стылі, іх асаблівасці;
- этапы і заканамернасці сусветнага літаратурнага працэсу, асаблівасці літаратуры еўрапейскіх краін і краін амерыканскага кантынента;
- традыцыйнае і наватарскае ў сусветным літаратурным працэсе на розных этапах яго развіцця, у творчасці прадстаўнікоў аднаго кірунку, таго ці іншага пісьменніка;
- жыццёвы і творчы лёс пісьменнікаў, якія аказалі найбольшы ўплыў на развіццё сусветнага літаратурнага працэсу;
- тэксты замежных пісьменнікаў, якія прапануюцца для абавязковага прачытання;
- факты і спецыфіку функцыянавання сусветнай літаратурнай класікі ў беларускай культуры.

У выніку навучання па дысцыпліне студэнт павінен *умець*:

- выяўляць агульнае і асаблівае ў развіцці сусветнага літаратурнага працэсу ў яго суадносінах з нацыянальным;
- вызначаць тыпалагічныя асаблівасці, характэрныя для таго ці іншага літаратурнага кірунку, метаду, стылю;
- аналізаваць твор у кантэксце эпохі, кірунку, творчасці пісьменніка;
- аналізаваць мастацкі твор з пазіцый яго фармальна-змястоўных кампанентаў;

– характарызаваць спадчыну пісьменніка, яго сюжэты і вобразы праз іх успрыманне, інтэрпрэтацыю ў творчасці прадстаўнікоў іншай эпохі і нацыі;

У выніку навучання па дысцыпліне студэнт павінен *валодаць*:

- адпаведным паняццёвым і тэрміналагічным апаратам;
- навыкамі розных спосабаў аналізу літаратурнага твора.

Па кожнай вучэбнай тэме ў адпаведнасці з яе мэтамі і задачамі па фарміраванні і развіцці ў студэнтаў канкрэтных кампетэнцый выкладчык праектуе і рэалізуе канкрэтныя педагагічныя тэхналогіі.

Асноўнымі тэхналогіямі навучання з'яўляюцца: праблемнае навучанне (праблемнае выкладанне, пошукавы метады); камунікатыўныя тэхналогіі, заснаваныя на актыўных формах і метадах навучання; асобна арыентаваная тэхналогія (улік індывідуальна-асобасных асаблівасцей студэнтаў, захаванне прынцыпу варыятыўнасці); інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі (мультымедычныя прэзентацыі, online-тэсты, інтэрактыўныя заданні ў сістэмах дыстанцыйнага навучання і інш.).

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў. Пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны выкарыстоўваюцца такія формы самастойнай работы, як выкананне індывідуальных заданняў на практычных занятках пад кантролем выкладчыка, выкананне індывідуальных заданняў пазааўдыторна, напісанне рэфератаў, падрыхтоўка дакладаў для выступлення на студэнцкіх навуковых канферэнцыях і інш.

Агульная колькасць гадзін, колькасць аўдыторных гадзін, форма атрымання вышэйшай адукацыі, размеркаванне аўдыторных гадзін, форма атэстацыі. Вывучэнне дысцыпліны «Антычная літаратура і літаратура эпохі Сярэднявечча і Адраджэння» разлічана на 96 вучэбных гадзін. З іх 48 аўдыторных: 24 лекцыйных і 24 гадзін практычных заняткаў, 48 гадзіны адведзена на самастойную работу. Вучэбным планам для дзённай формы атрымання адукацыі філалагічнага факультэта для спецыяльнасцей 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура; 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы) прадугледжана 24 лекцыйных і 24 практычных гадзін. Форма кантролю – залік (3 семестр).

Размеркаванне гадзін па семестрах:

Семестр	Усяго	Лекцыі	Практычныя	Самастойная работа студэнтаў	Форма кантролю
III	96	24	24	48	Залік

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. Міфалогія

Стадыяльнасць (перыядызацыя) сусветнага літаратурнага працэсу: традыцыйныя і найноўшыя пункты гледжання. Паняцці «сусветная літаратура», «сусветны літаратурны працэс», «рэгіянальная (занальная) літаратура», «нацыянальны літаратурны працэс».

Міфалогія. Міфалогія як сістэма паганскіх міфаў, ідэалогія абшчынна-родавага ладу, крыніца сусветнай літаратуры. Сінтэз у міфе пазнання, веры, выдумкі. Мастацкі свет старажытнага міфа як мадэлі чалавечай цывілізацыі і маралі. Міф як з’ява культуры. Філасофскі і гістарычны сэнс. Маральны і сакральны змест, мастацкая і эстэтычная каштоўнасць міфа. Віды міфаў. Паэтыка. Логіка міфа. Яго сімволіка. Старажытныя міфалогіі свету: егіпецкая, грэчаская, рымская, індыйская, германская. Славянская міфалогія.

Вечныя вобразы антычнай міфалогіі ў беларускім кантэксце: Праметэй – у творах Я. Купалы, М. Танка, У. Караткевіча, Ц. Гартнага; Эрас – у паэме Ю. Жулаўскага «Эрас і Псіха», цыкле «Эрас» М. Багдановіча, гісторыя пра Псіхею ў п’есе-прыпавесці С. Кавалёва «Сёстры Псіхеі»; Ікар і Дзедал – у перакладзе (з Авідзія) М. Багдановіча, у «Паэме калодзежа» А. Разанава і інш.

Тэма 2. Антычная літаратура: агульная характарыстыка

Першая з еўрапейскіх літаратур – антычная: літаратура Старажытнай Грэцыі і Старажытнага Рыма. Міфалогія старажытных грэкаў і рымлян. Першыя помнікі літаратуры на тэрыторыі Еўропы, спецыфіка іх запісу і захавання. Мова помнікаў. Перыядызацыя старажытнагрэчаскай і старажытнарымскай літаратур. Узнікненне грэчаскай літаратуры на аснове міфалогіі, старажытнарымскай – на аснове народнай творчасці і старажытнагрэчаскіх традыцый. Значэнне антычнай літаратуры для станаўлення і развіцця: а) трох літаратурных родаў: эпасу, лірыкі, драмы; б) двух відаў мастацкага слова – паэзіі і прозы; в) жанраў: букаліка, гімн, гіпаталама, драма, ідылія, камедыя, ода, пасланне, сатыра, трагедыя, элегія, эпіграма, эпітафія і інш.; г) паэтыкі (антычнае вершаскладанне, тропы, стылістычныя і рытарычныя фігуры і інш.); д) асобных навук і мастацтваў у межах літаратуры: літаратуразнаўства і рыторыкі, эстэтыкі і філасофіі, гістарыяграфіі і красамоўства і інш.; е) важнейшых філасофскіх і эстэтычных паняццяў і катэгорый: гармонія, катарсіс, калакацыя, мера, рытм, сіметрыя і г.д. Ідэал гарманічна развітай асобы: гармонія цела і духа, фізічнага і разумовага, знешняга і ўнутранага, прыгажосці і добра. «Арэтэ» як дабрачыннасць, высакароднасць у разуменні старажытных грэкаў (розныя перыяды). Новы ідэал дабрачыннасці («віртус») у Старажытным Рыме.

Тэма 3. Антычная літаратура. Эпас

Класічныя ўзоры эпасу перыяду разлажэння першабытна-грамадскага ладу (індыйскія эпасы «Махабхарата» і «Рамаяна» і інш.). Тыпалогія эпасу. Эпас у старажытнагрэчаскай літаратуры. Эпас Гамера. Гісторыя Троі і Траянскай вайны. Міфы траянскага цыклу і дзеянне «Іліяды». Асноўная тэма – «гнеў... Ахілеса, Пелейвага сына», тыпалагічная паралель з вобразамі Гільгамеша, Раланда і іншых эпічна маладых герояў. Увасабленне ў вобразе Ахілеса гераічнага ідэалу старажытных грэкаў. Гамераўскае пытанне. «Адысея»: падобнае і адрознае з «Іліядай». Вобраз

Адысея як архетып вандроўніка. Вобраз Пенелопы і сусветная традыцыя ў стварэнні жаночага вобраза.

«Энеіда» старажытнарымскага паэта Вергілія. Традыцыі Гамера. Услаўленне Рымскай імперыі ў асобе траянскага героя Энея. Італійская зямля як пераемніца славы траянцаў, славы адроджанай наноў Троі. Неаднастайнасць тлумачэнняў «Энеіды». Пераасэнсаванне сюжэта ў бок зніжэння вобразаў, яго травесціраванне: беларуская паэма «Энеіда навыварат» В. Равінскага. Пераклады класічных узораў эпасу на беларускую мову: з «Іліяды» – Б. Тарашкевіча, Ю. Дрэйдзіна, з «Адысеі» – А. Клышкі і інш. Думка Я. Коласа пра стварэнне нацыянальнага беларускага эпасу на аснове народных казак і паданняў. Адлюстраванне вобразаў эпасу Гамера ў музыцы.

Тэма 4. Антычная лірыка

Старажытнагрэчаская лірыка. Паходжанне назвы, сувязь слова і музыкі. Старажытная народная паэзія як крыніца нараджэння жанраў лірыкі. Элементы жывёльнага эпасу, алегарызм, іншасказанне ў байках. Байкі Эзопа. Байкапісцы ў сусветнай літаратуры і на Беларусі. Меліка (мелічная паэзія) як адна з форм антычнай лірыкі (VII – VI стст. да н. э.). Сольная меліка. Анакрэонт – пясняр вальнадумства, бесклапотнасці і любові да жыцця – анакрэантычныя матывы ў сусветнай паэзіі (у т. л. у М. Багдановіча). Харавая лірыка (дыфірамбы, эпінікіі, парфеніі і іншыя жанры; аднаўленне вобразаў верша Алкмана «Спят вершыны высокія гор і бездн провалы...» ў паэзіі Гётэ, М. Лермантава, В. Верасаева).

Дэкламацыя твора пад акампанемент флейты – формы элегіі і ямба. Элегія як старажытнагрэчаская вершаваная форма, яе аснова – элегічны двуверш (гекзаметр і пентаметр). Яе ўзнікненне з пахавальнай заплачкі. Разнастайнасць тэматыкі элегій. Пашырэнне малых форм у александрыйскай паэзіі: элегія, ямб, гімн, эпіграма, эпітафія, ідылія, буколіка. Творчасць Калімаха, Феакрыта.

Паэзія Старажытнага Рыма. Агульная характарыстыка. Дзве традыцыі адлюстравання тэмы кахання ў лацінскай паэзіі: суб'ектыўная (Катул, гісторыя кахання да Лесбіі: тэмы кахання-сяброўства і кахання-жадання ў яго паэзіі) і аб'ектыўная (аб каханні багоў і багінь, любоўныя элегіі ў творчасці Авідзія). Эліністычная паэзія: услаўленне Рымскай імперыі ў творчасці Вергілія, Гарацыя; паэт апазіцыйнага кірунку Авідзій. «Оды» і іншыя творы Гарацыя. Вобразы ідэальнай утапічнай краіны Аркады ў «Буколіках» Вергілія. «Трыстыі» і «Пасланні з Понта» Авідзія.

Жанр элегіі ў беларускай паэзіі (Ф. Багушэвіч, М. Багдановіч, А. Куляшоў, М. Танк, П. Панчанка і інш.).

Тэма 5. Антычная драма

Драма як адзін з трох родаў мастацкай літаратуры. Аснова – дзеянне. Фарміраванне драмы ў старажытных абрадавых дзеяннях. Класічны перыяд у развіцці старажытнагрэчаскай літаратуры. Рымскі тэатр. Тры віды антычнай драмы: трагедыя (Эсхіл, Сафокл, Эўрыпід, Сенека), камедыя (Арыстафан, Менандр, Плаўт, Тэрэнцій), сатыраўская драма. Распрацоўка сюжэтных ліній старажытных міфаў. Адлюстраванне гістарычных падзей. Трагедыі і камедыі старажытных аўтараў як узоры класікі.

Тэма 6. Антычная проза

Станаўленне прозы як літаратурнай формы новага светаўспрымання. Лагографы – першыя аўтары старажытнагрэчаскай прозы. Гістарычная проза ў літаратуры Старажытнай Грэцыі: «Гісторыя» Герадота; «Гіпакратаў корпус» Гіпакрата; «Гісторыя Пелапанескай вайны» Фукідзіда. Старажытнарымскія летапісы – аналы; творы Салюстыя, Ціта Лівія, Тацыта; «Паралельныя жыццяпісы» Плутарха.

Першыя ўзоры пражаных жанраў, што дайшлі да нашага часу, – творы філосафаў (Фалес, Анаксімен, Геракліт, Ксенафан і інш.). Проза сафістаў – настаўнікаў філасофіі і красамоўства. Палітычнае красамоўства Дэмасфена. Філасофская проза IV ст. да н.э. – дыялогі Платона, перайманне традыцый дыялогу рымскімі аўтарамі (Цыцэрон). «Паэтыка» Арыстоцеля. Вучэнне Арыстоцеля па тэорыі літаратуры.

Раман у антычнай літаратуры: рымскай («Сатыры», або «Сатырыкон», Петроній; Апулей як стваральнік фантастычнага рамана на лацінскай мове – «Метамарфозы, або Залаты асёл»). Грэчаскі раман: гісторыя пра Дафніса і Хлою, пра цнатлівае каханне на ўлонні прыроды. Псіхалагізм «Дафніса і Хлоі» Лонга. Пастаральныя матывы. Адухаўленне прыроды, прысутнасць у ёй багоў і багінь.

Роля антычнай прозы ў станаўленні нацыянальнай літаратуры, арыгінальнай творчасці, у разуменні сутнасці чалавека, пашырэнні свецкага пачатку ў літаратуры. Шырокае знаёмства з антычнымі пражанкамі ў Беларусі: зварот да іх нацыянальных аўтараў (на лацінскай, польскай, беларускай, рускай мовах), перайманні ўзораў, аднаўленне сюжэтаў і вобразаў у новым гісторыка-культурным кантэксце.

Тэма 7. Літаратура Сярэднявечча: агульная характарыстыка

Літаратура Сярэднявечча: перыядызацыя. Новыя этнічныя супольнасці як аснова зараджэння феадальнай культуры. Утварэнне феадальных дзяржаў і фарміраванне структуры феадальнага грамадства – перадумовы развіцця літаратуры ў еўрапейскіх краінах. Саслоўны характар грамадства і наяўнасць у ёй дзвюх культур: афіцыйнай, рэлігійнай і народнай, «смехавай» (М. Бахцін). Культурныя зоны (рэгіёны) Сярэднявечча. Спецыфіка мастацкага метаду і склад сярэднявечнай літаратуры. Алегарызм і сімвалізм сярэднявечнага мыслення. Кананічнасць (традыцыйнасць) структурна-ўтваральных элементаў – топасаў (сюжэты, тыпы герояў, выяўленчыя сродкі). Жанравая рэгламентацыя і каштоўнасная іерархія жанраў. Вытокі літаратуры: антычная літаратура, хрысціянства, народная творчасць.

Хрысціянская літаратура: агульная характарыстыка. Прадстаўнікі. Дзейнасць Амбросія Медыяланскага, Іераніма, Аўгусціна Блажэннага. Творы ўсходнехрысціянскай патрыстыкі. Іаан Златавуст як ідэал прапаведніка. Сістэматызацыя грэчаскай патрыстыкі Іаанам Дамаскінам. Жанры агіяграфіі, гімнаграфіі, гістарыяграфіі.

Хрысціянская літаратура візантыйскага рэгіёна на беларускіх землях. Кірыла Тураўскі – «рускі Златавуст». Выданне асноўных твораў Іаана Златавуста («Слова пра цяплівасць і богаўхваленне», XVI ст., «Маргарыт» у пер. Л.Зізання, Л.Карповіча). Самыя старыя спісы «Златаструя» і «Златавуста». «Сповідзь веры» Іаана Дамаскіна ў якасці катэхізісу да XVII ст. Распаўсюджванне агіяграфіі на беларускіх землях (зборнікі «Чэці Мінеі», пацерыкі). Творы Яфрэма Сірына. Жанр манаскай хронікі і яе ўплыў на фарміраванне воінскай аповесці, на развіццё хронікі.

Лацінская літаратура. Лацінская мова – адна з асноў новай феадальнай культуры, яе пранікненне на тэрыторыю Беларусі. Клерыкальныя жанры ўласна дыдактычнага кірунку: зярцала і пропаведзь «Рымскія дзеянні». Свецкія жанры: гістарыяграфія – летапіс і хроніка. Эпічная паэзія (жывёльны эпас XII ст. «Ізенгрым»), лірычная паэзія – элегіі, пасланні. Паэзія вагантаў: тэма абжорства, віна і застолля («Всепьянейшая літургія»), любоўная тэматыка. Вершы на сатырычную тэму. Буранскі рукапіс, або «Карміна Бурана» (XIII ст., звыш 200 вершаў): любоўныя і застольныя песні (свецкая) і рэлігійная паэзія.

Зборнік «Вялікае зярцала», Галандыя, пер. на бел. мову з польскай, XVII ст. «Рымскія дзеянні» складзены ў XIII ст. у Англіі, праз польскае пасрэдніцтва трапляюць на Беларусь у XVIII ст. Аднайменная кантата Карла Орфа (1937 г.). Вакальна-харэаграфічная кампазіцыя «Карміна Бурана» на сцэне Нацыянальнага тэатра балета (з 1998 г.)

Тэма 8. Народна-эпічная літаратура

Эпас I перыяду (разлажэння першабытнаграмадскага ладу). Помнікі. Тыпалогія. Кельцкі эпас: ірландскія сагі. Дзве групы саг. Легендарны герой гераічных саг гуладскага цыклу Кухулін. Легендарная біяграфія Кухуліна – ад гістарычнага да міфалагічнага. Гераічны эпас II перыяду (эпохі феадалізму). Помнікі. Тыпалогія. Трансфармацыя сюжэта пра Сігурда – Зігфрыда. Сігурд – герой «Старэйшай Эды» (помніка скандынаўскай эпічнай паэзіі). Легендарная біяграфія Сігурда. Зігфрыд – герой «Песні пра нібелунгаў» (помніка нямецкага гераічнага эпасу): легендарная біяграфія героя. Увасабленне ў творах сацыяльна-гістарычных прыкмет часу. Французскі эпас «Песня пра Раланда»: параўнальнае са «Словам пра паход Ігаравы».

Вобразы «Песні» і «Слова» ў творах мастацтва – вобраз Карла Вялікага ў ілюстрацыях Г. Дарэ, бронзавая статуэтка імператара IX ст., опера О. Мермэ «Раланд у Рансевальскай цясніне», опера «Князь Ігар» А.П. Барадзіна (скончана Н.А. Рымскім-Корсакавым і А.К. Глазуновым). Вобразы гераічнага эпасу ў музыцы (тэтралогія Р. Вагнера «Пярсцёнак нібелунгаў»).

Эпас паўднёвых славян: цыкл пра Косава поле (песні «Цар Лазар і царыца Міліца», «Смерць маці Югавічаў») і цыкл пра Марка Каралевіча (легендарная біяграфія героя). Вобразы Ефрасімы і Вукашына. Тыпалагічныя сыходжанні, нацыянальна-гістарычныя адрозненні з творамі іншых народаў.

Тэма 9. Літаратура Сталага Сярэднявечча

Рыцарская (куртуазная) літаратура: гісторыка-культурны кантэкст. Паняцці «рыцарская дабрачыннасць», «куртуазія». Тыпалогія рыцарскай літаратуры. Паэзія трубадураў (Праванс), трувераў (поўнач Францыі), мінезінгераў (Германія). Рыцарскі раман. Цыклы французскага рыцарскага рамана: антычны; артураўскі, або брэтонскі (пра караля Артура); усходневізантыйскі. Легенда пра Трыстана і Ізольду: асноўныя версіі. Элементы сюжэта па розных крыніцах, аднаўленне біяграфіі Трыстана, гісторыя яго кахання з Ізольдаю, жонкаю караля Марка.

Перастварэнне матыву «кахання здалёк» французскім драматургам XIX ст. Э. Растанам («Прынцэса Мара»). «Александрыя», арыгінал з Егіпта на грэчаскай мове, на Беларусі ў XV ст.; «Троя» – помнік беларускай перакладной літаратуры XV ст. Беларуская «Аповесць пра Трышчана» – помнік беларускай перакладной літаратуры XVI ст. Рэцэнзія М. Багдановіча на апрацоўку гэтай легенды, выкананую Ж. Бедзье.

Опера Р. Вагнера «Трыстан і Ізольда», яе пастаноўка на сцэне Нацыянальнага тэатра оперы і балета (балет 1963 г.). Раман пра Трыстана на сцэне Нацыянальнага тэатра імя Я. Купалы (Малая сцэна, версія С. Кавалёва). Беларускія пераклады помнікаў рыцарскай літаратуры.

Гарадская літаратура. Сярэднявечны горад – складаны сацыяльны арганізм. Сатыра і дыдактыка як асноўныя кірункі. Жанры: фэблію (у Францыі), шванк (у Германіі). Зборнік шванкаў Штрыкера «Поп Аміс». Жывёльны эпас у французскай літаратуры («Раман пра Рэнара») і алегарычная паэма («Раман па Ружу»). Тыпалагічнае падабенства з казкамі іншых народаў. Ф. Віён – першы французскі нацыянальны паэт.

Фэблію «Завяшчанне казла» і беларуская сацыяльна-бытавая казка «Пахаванне казла»: падабенства праблемна-тэматычных планаў, матываў, вобразаў. Містэрыяльная драма «Цар Ірад» у Беларусі. Народная сцэна «Ірадзіяда, стары Рыгор і Шчогаля», дэманічная сутнасць вобраза; «Цар Ірад» на сцэне Мінскага тэатра лялек.

Тэма 10. Дантэ. Боская камедыя

Асноўныя этапы жыццёвага і творчага шляху. Дантэ – «апошні паэт Сярэднявечча і разам з тым першы паэт Новага часу» (Ф. Энгельс): па кнізе «Новае жыццё» (сімваліка колераў, лічбаў, алегарызм вобразаў) і новае, гуманістычнае светасузіранне (абагаўленне чалавека, гармонія цялеснага і духоўнага ў ім). «Боская камедыя»: жанр, кампазіцыя, структура мастацкага вобраза. Пакуты і цені дантава Пекла. Вобразы Чысцілішча. Дантэ і Вергілій. Дантэ і Беатрычэ. Зямны Рай і Нябесны Рай. Гуманістычныя ідэалы паэта.

Вобразы Дантэ ў ілюстрацыях С. Баціцэлі, Л. Сіньярэлі, Г. Джыральдзі, у творах Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Рафаэля. Дантэ і беларуская культура: вобразы пекла і рая ў беларускіх казках, у творах пісьменнікаў; пераклады і перайманні з Дантэ, прысвечэнні.

Тэма 11. Адраджэнне: агульная характарыстыка

Асноўныя паняцці Адраджэння, паходжанне назвы. Перыядызацыя. Паўночнае Адраджэнне. Канцэпцыя чалавека і свету. Абагаўленне чалавека. Гармонія чалавека і свету. Рэабілітацыя зямнога, цялеснага. Паняцці «свабода», «рэнасансны індывідуалізм», «рэнасансны рэалізм». Утапічная літаратура. Тытаны Адраджэння. Адраджэнне ў славян. Прага як культурны асяродак. Кнігадрукаванне. Літаратура на нацыянальных мовах.

Тэма 12. Новыя жанры ў літаратуры

Санет: адкрыццё чалавека і свету. Санет як цвёрдая страфічная форма. Філасофія санета (паводле І. Бехера). Артыкул М.Багдановіча «Санет». Санеты Ф. Петраркі – першапачынальніка лірычнай паэзіі. Санеты Шэкспіра. Беларускія пераклады санетаў, ілюстрацыі беларускіх мастакоў (Г. Паплаўскі, В.Мікіта).

Навела: паходжанне назвы, традыцыі ў ёй іншых жанраў. Стваральнік навелы Адраджэння Дж. Бакача – раман у навелах «Дэкамерон». М. Сервантэс – «Павучальныя навелы».

Тыпалагічная паралель жанру – авантурна-навелістычныя казкі ў беларускім фальклоры («За што мужык папу бараду агаліў», «Сцізорык зламаўся, або Асцярожны пасланец», «Мужык, пан і ксёндз», «Несцерка» і інш.). «Ліцэнцыят Відрыера» Сервантэса ў беларускім перакладзе.

Народныя кнігі: асаблівасці стварэння і распаўсюджвання. Нямецкія – «Займальная кніжка пра Ціля Эйленшпігеля», «Гісторыя пра д-ра Ёгана Фаўста, знакамітага чараўніка і чарнакніжніка», «Шыльдбюргеры»: кантэкст «літаратуры пра дурняў» (у т.л. вобразы «дурных людзей» у беларускіх казках).

Тэма. 13. Нацыянальныя асаблівасці Адраджэння ў краінах Еўропы

Італьянскае Адраджэнне. Літаратура Трэчэнта (паэзія «новага пяшчотнага стылю», Дантэ, Петрарка, Бакача), Кватрачэнта (М.Баярда «Закаханы Раланд»), Чынквечэнта (Л. Арыёста «Неўтаймаваны Раланд», працяг паэмы М. Баярда і самастойны твор, Т. Таса «Вызвалены Іерусалім»).

Французскае Адраджэнне. «Плеяда» і яе лідэр П. Рансар. Проза: Маргарыта Наварская («Гептамерон»). Ф. Рабле: складанасць жыццёвага і творчага шляху. Раман «Гарганцюа і Пантагруэль»: амбівалентнасць, карнавалізацыя вобразаў (кніга М.Бахціна «Франсуа Рабле і народная культура Сярэднявечча і Рэнесанса»). Першапачынальнік літаратурнай формы эсэ М. Мантэнь.

Англійскае Адраджэнне. Пачатак творчасці Дж.Чосера. Пераклад Бібліі ў XIV ст. Проза XV ст. Росквіт паэзіі і драмы ў XVI ст. Творчасць Шэкспіра. Сістэмаўваральныя канфлікты: барацьба закаханых за свае пачуцці, праблема ўлады, пошук чалавекам мяжы паміж добром і злом і інш. Вялікія трагедыі Шэкспіра – «Гамлет», «Кароль Лір».

Іспанскае Адраджэнне. Махлярскі раман. Асноўныя рысы жанра. Фальклорныя вытокі сюжэта. Вобраз Вобраз пікаро. «Залатое стагоддзе» іспанскай драматургіі: Лопэ дэ Вэга. «Сабака на сене»: асноўны канфлікт, праблема гонару. Творчасць Мігеля дэ Сервантэса. Раман «дон Кіхот: задума і ўвасабленне. Кампазіцыя твора, цэнтральныя вобразы рамана. Дон Кіхот як «вечны вобраз». Цірэса дэ Моліна і яго п'еса «Севільскі свавольнік, альбо Каменны госць» – першая драматургічная апрацоўка легенды пра Дон Жуана. Вобраз Дон Жуана ў сусветнай літаратуры.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
«АНТЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА І ЛІТАРАТУРА ЭПОХІ СЯРЭДНЯВЕЧЧА І АДРАДЖЭННЯ»

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі	Лекцыі	Практыч. зан.	Самастойная работа студэнта			
1	2								
	АНТЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА І ЛІТАРАТУРА ЭПОХІ СЯРЭДНЯВЕЧЧА І АДРАДЖЭННЯ	24	24			48			
1.	Міфалогія	1				4			
	1. Міфалогія як сістэма паганскіх міфаў, ідэалогія абшчынна-родавага ладу, крыніца сусветнай літаратуры. Мастацкі свет старажытнага міфа як мадэлі чалавечай цывілізацыі і маралі. Міф як з’ява культуры. Філасофскі і гістарычны сэнс. Маральны і сакральны змест, мастацкая і эстэтычная каштоўнасць міфа. 2. Віды міфаў. Паэтыка. Логіка міфа. Яго сімволіка. Старажытныя міфалогіі свету: егіпецкая, грэчаская, рымская, індыйская, германская. Славянская міфалогія.	1				4	Мультымедыйная прэзентацыя	[1] [2] [6]	
2.	Антычная літаратура: агульная характарыстыка	1				4			
	1. Літаратура Старажытнай Грэцыі і Старажытнага Рыма. Перыядызацыя. 2. Значэнне антычнай літаратуры для станаўлення і развіцця: а) трох літаратурных родаў: эпасу, лірыкі, драмы; б) двух відаў мастацкага слова – паэзіі і прозы; в) жанраў: буколіка, гімн, гіпаталама, драма, ідылія, камедыя, ода, пасланне, сатыра, трагедыя, элегія, эпіграма, эпітафія і інш.	1				4	Мультымедыйная прэзентацыя	[1] [2] [6]	

3.	Антычная літаратура. Эпас	1	2			4			
	1. Эпас у старажытнагрэчаскай літаратуры. Эпас Гамера. Гісторыя Троі і Траянскай вайны. Міфы траянскага цыклу і дзеянне «Іліяды». «Адысея»: вобраз Адысея як архетып вандроўніка. Вобраз Пенелопы і сусветная традыцыя ў стварэнні жаночага вобраза. 2. «Энеіда» старажытнарымскага паэта Вергілія. Услаўленне Рымскай імперыі ў асобе траянскага героя Энея. Неаднастайнасць тлумачэнняў «Энеіды». Пераасэнсаванне сюжэта ў бок зніжэння вобразаў, яго травесціраванне: беларуская паэма «Энеіда навыварат» В. Равінскага.	1	2			4	Мастацкія тэксты	[1] [2] [6]	Выступленне 3 паведамленнямі.
4.	Антычная лірыка	1	2			2			
4.1.	1. Старажытнагрэчаская лірыка. Паходжанне назвы, сувязь слова і музыкі. Старажытная народная паэзія як крыніца нараджэння жанраў лірыкі. 2. Байкі Эзопа. Байкапісцы ў сусветнай літаратуры і на Беларусі. Меліка (мелічная паэзія) як адна з форм антычнай лірыкі (VII – VI стст. да н. э.). Сольная меліка. 3. Анакрэонт – пясняр вальнадумства, бесклапотнасці і любові да жыцця. Харавая лірыка (дыфірамбы, эпінікіі, парфеніі і іншыя жанры.	1				2	Тэксты антычнай лірыкі	[1] [2] [6]	
4.2.	1. Дэкламацыя твора пад акампанемент флейты – формы элегіі і ямба. 2. Элегія як старажытнагрэчаская вершаваная форма. Разнастайнасць тэматыкі элегій. 3. Пашырэнне малых форм у александрыйскай паэзіі: элегія, ямб, гімн, эпіграма, эпітафія, ідылія, буколіка. 4. Творчасць Калімаха, Феакрыта.		1				Тэксты антычнай лірыкі	[1] [2] [6]	Рэфераты студэнтаў
4.3.	1. Паэзія Старажытнага Рыма. Агульная характарыстыка. 2. Дзве традыцыі адлюстравання тэмы кахання ў лацінскай паэзіі: суб'ектыўная (Катул, гісторыя кахання да Лесбіі: тэмы		1				Тэксты антычнай лірыкі	[1] [2] [6]	Рэфераты студэнтаў

	кахання-сяброўства і каханьня-жадання ў яго паэзіі) і аб'ектыўная (аб каханні багоў і багінь, любоўныя элегіі ў творчасці Авідзія).								
4.4.	1. Эліністычная паэзія: услаўленне Рымскай імперыі ў творчасці Вергілія, Гарацыя. 2. Паэт апазіцыйнага кірунку Авідзій. 3. «Оды» і іншыя творы Гарацыя.						Тэксты антычнай лірыкі		
5.	Антычная драма	1	2						
5.1.	1. Драма як адзін з трох родаў мастацкай літаратуры. Аснова – дзеянне. Фарміраванне драмы ў старажытных абрадавых дзеяннях. 2. Класічны перыяд у развіцці старажытнагрэчаскай літаратуры.	1					Ілюстрацыйны матэрыял	[1] [2] [6]	
5.2.	1. Рымскі тэатр. Тры віды антычнай драмы: трагедыя (Эсхіл, Сафокл, Эўрыпід, Сенека), камедыя (Арыстафан, Менандр, Плаўт, Тэрэнцій), сатыраўская драма. 2. Распрацоўка сюжэтных ліній старажытных міфаў. Адлюстраванне гістарычных падзей. 3. Трагедыі і камедыі старажытных аўтараў як узоры класікі.		2				Тэксты трагедый і камедый	[1] [2] [6]	Гутарка
6.	Антычная проза	2	2			8			
6.1.	1. Станаўленне прозы як літаратурнай формы новага светаўспрымання. Лагографы – першыя аўтары старажытнагрэчаскай прозы. 2. Гістарычная проза ў літаратуры Старажытнай Грэцыі: «Гісторыя» Геродота; «Гіпакратаў корпус» Гіпакрата; «Гісторыя Пелапанескай вайны» Фукідзіда. Старажытнарымскія летапісы – аналы; творы Салюстыя, Ціта Лівія, Тацыта; «Паралельныя жыццяпісы» Плутарха.	1				2	Мастацкія тэксты	[1] [2] [6]	
6.2.	1. Першыя ўзоры пражаных жанраў, што дайшлі да нашага часу, – творы філосафаў (Фалес, Анаксімен, Геракліт, Ксенафан і інш.). Проза сафістаў – настаўнікаў філасофіі і красамоўства. 2. Палітычнае красамоўства Дэмасфена. 3. Філасофская проза IV ст. да н.э. – дыялогі Платона, перайманне традыцый дыялогу рымскімі аўтарамі (Цыцэрон).	1	1			2	Мультымедычная прэзентацыя	[1] [2] [6]	Вусная праверка

	4. «Паэтыка» Арыстоцеля. Вучэнне Арыстоцеля па тэорыі літаратуры.								
6.3.	1. Раман у антычнай літаратуры: рымскай («Сатыры», або «Сатырыкон», Петронія; Апулей як стваральнік фантастычнага рамана на лацінскай мове – «Метамарфозы, або Залаты асёл»). 2. Грэчаскі раман: гісторыя пра Дафніса і Хлою, пра цнатлівае каханне на ўлонні прыроды. Псіхалагізм «Дафніса і Хлоі» Лонга. Пастаральныя матывы. Адухаўленне прыроды, прысутнасць у ёй багоў і багінь.		1			4	Тэксты твораў	[1] [2] [6]	Вусная праверка
7.	Літаратура Сярэднявечча: агульная характарыстыка	2	2			4			
7.1.	1. Літаратура Сярэднявечча: перыядызацыя. 2. Новыя этнічныя супольнасці як аснова зараджэння феадальнай культуры. Утварэнне феадальных дзяржаў і фарміраванне структуры феадальнага грамадства – перадумовы развіцця літаратуры ў еўрапейскіх краінах. 2. Саслоўны характар грамадства і наяўнасць у ёй дзвюх культур: афіцыйнай, рэлігійнай і народнай, «смехавай» (М. Бахцін). 3. Культурныя зоны (рэгіёны) Сярэднявечча. 4. Спецыфіка мастацкага метаду і склад сярэднявечнай літаратуры. Алегарызм і сімвалізм сярэднявечнага мыслення. Кананічнасць (традыцыйнасць) структурна-ўтваральных элементаў – топасаў (сюжэты, тыпы герояў, выяўленчыя сродкі). Жанравая рэгламентацыя і каштоўнасная іерархія жанраў. 5. Вытокі літаратуры: антычная літаратура, хрысціянства, народная творчасць.	2	2				Мультымедычная прэзентацыя	[3] [4] [5] [7]	Экспрэс-апытанне
7.2.	1. Хрысціянская літаратура: агульная характарыстыка. Прадстаўнікі. Дзейнасць Амбросія Медыяланскага, Іераніма, Аўгусціна Блажэннага. 2. Творы ўсходнехрысціянскай патрыстыкі. Іаан Златавуст як ідэал прапаведніка. Сістэматызацыя грэчаскай патрыстыкі Іаанам Дамаскінам. 3. Жанры агіяграфіі, гімнаграфіі, гістарыяграфіі.					1		[3] [4] [5] [7]	

7.3.	1. Лацінская літаратура. Лацінская мова – адна з асноў новай феадальнай культуры, яе пранікненне на тэрыторыю Беларусі. 2. Клерыкальныя жанры ўласна дыдактычнага кірунку: зярцала і пропаведзь «Рымскія дзеянні». 3. Свецкія жанры: гістарыяграфія – летапіс і хроніка. 4. Эпічная паэзія (жывёльны эпас XII ст. «Ізенгрым»), лірычная паэзія – элегіі, пасланні.					1		[3] [4] [5] [7]	
7.4.	1. Паэзія вагантаў: тэма абжорства, віна і застолля («Всепьянейшая літургія»), любоўная тэматыка. 2. Вершы на сатырычную тэму. 3. Буранскі рукапіс, або «Карміна Бурана» (XIII ст., звыш 200 вершаў): любоўныя і застольныя песні (свецкая) і рэлігійная паэзія.					2		[3] [4] [5] [7]	
8.	Народна-эпічная літаратура	6	8			6			
8.1.	1. Эпас I перыяду (разлажэння першабытнаграмадскага ладу). Помнікі. Тыпалогія. 2. Кельцкі эпас: ірландскія сагі. Дзве групы саг. 3. Легендарны герой гераічных саг гуладскага цыклу Кухулін. Легендарная біяграфія Кухуліна – ад гістарычнага да міфалагічнага.	2	2			2	Тэксты кельцкага эпасу	[3] [4] [5] [7]	Экспрэс-апытанне
8.2.	1. Гераічны эпас II перыяду (эпохі феадалізму). Помнікі. Тыпалогія. 2. Трансфармацыя сюжэта пра Сігурда – Зігфрыда. Сігурд – герой «Старэйшай Эды» (помніка скандынаўскай эпічнай паэзіі). Легендарная біяграфія Сігурда. 3. Зігфрыд – герой «Песні пра нібелунгаў» (помніка нямецкага гераічнага эпасу): легендарная біяграфія героя.	2	4			2	Тэксты гераічнага эпасу	[3] [4] [5] [7]	Экспрэс-апытанне
8.3.	1. Французскі эпас «Песня пра Раланда»: параўнальнае са «Словам пра паход Ігаравы».	2	2			2	Тэксты гераічнага эпасу	[3] [4] [5] [7]	Экспрэс-апытанне
9.	Літаратура Сталага Сярэднявечча	4	4			2			
9.1.	1. Рыцарская (куртуазная) літаратура: гісторыка-культурны кантэкст. Паняцці «рыцарская дабрачыннасць», «куртуазія».	2	1				Мультымедычная прэзентацыя	[3] [4]	Вусная праверка

	2. Тыпалогія рыцарскай літаратуры. 3. Паэзія трубадураў (Праванс), трувераў (поўнач Францыі), мінезінгераў (Германія). 4. Рыцарскі раман. Цыклы французскага рыцарскага рамана: антычны; артураўскі, або брэтонскі (пра караля Артура); усходневізантыйскі. 5. Легенда пра Трыстана і Ізольду: асноўныя версіі. Элементы сюжэта па розных крыніцах, аднаўленне біяграфіі Трыстана, гісторыя яго кахання з Ізольдаю, жонкаю караля Марка.							[5] [7]	
9.2.	1. Гарадская літаратура. Сярэднявечны горад – складаны сацыяльны арганізм. Сатыра і дыдактыка як асноўныя кірункі. Жанры: фабліо (у Францыі), шванк (у Германіі). 2. Зборнік шванкаў Штрыкера «Поп Аміс». 3. Жывёльны эпас у французскай літаратуры («Раман пра Рэнара») і алегарычная паэма («Раман па Ружу»). Тыпалагічнае падабенства з казкамі іншых народаў. 4. Ф. Віён – першы французскі нацыянальны паэт.	1	1			2	Мастацкія тэксты	[3] [4] [5] [7]	Экспрэс-апытанне
9.3.	1. Фабліо «Завяшчанне казла» і беларуская сацыяльна-бытавая казка «Пахаванне казла»: падабенства праблемна-тэматычных планаў, матываў, вобразаў. 2. Містэрыяльная драма «Цар Ірад» у Беларусі. 3. Народная сцэна «Ірадзіяда, стары Рыгор і Шчогаць», дэманічная сутнасць вобраза;	1	2				Мультымедыяная прэзентацыя	[3] [4] [5] [7]	Падрыхтоўка паведамленняў
10.	Дантэ. Боская камедыя	1				4			
	1. Асноўныя этапы жыццёвага і творчага шляху. Дантэ – «апошні паэт Сярэднявечча і разам з тым першы паэт Новага часу» (Ф. Энгельс): па кнізе «Новае жыццё» (сімволіка колераў, лічбаў, алегарызм вобразаў) і новае, гуманістычнае светасузіранне (абагаўленне чалавека, гармонія цяснага і духоўнага ў ім). 2. «Боская камедыя»: жанр, кампазіцыя, структура мастацкага вобраза. 3. Пакуты і цені дантава Пекла. Вобразы Чысцілішча. 4. Дантэ і Вергілій. Дантэ і Беатрычэ.	1				4	Мультымедыяная прэзентацыя	[3] [4] [5] [7]	

	5. Зямны Рай і Нябесны Рай. Гуманістычныя ідэалы паэта.								
11.	Адраджэнне: агульная характарыстыка	2				2			
	1. Асноўныя паняцці Адраджэння, паходжанне назвы. Перыядызацыя. 2. Паўночнае Адраджэнне. Канцэпцыя чалавека і свету. Абагаўленне чалавека. Гармонія чалавека і свету. Рэабілітацыя зямнога, цялеснага. 3. Паняцці «свабода», «рэнасансны індывідуалізм», «рэнасансны рэалізм». 4. Утапічная літаратура. 5. Тытаны Адраджэння. 6. Адраджэнне ў славян. Прага як культурны асяродак. Кнігадрукаванне. Літаратура на нацыянальных мовах.	2				2	Мультымедычная прэзентацыя	[3] [4] [5] [7]	
12.	Новыя жанры ў літаратуры	2				4			
	1. Санет: адкрыццё чалавека і свету. Санет як цвёрдая страфічная форма. Філасофія санета (паводле І. Бехера). Артыкул М.Багдановіча «Санет». Санеты Ф. Петраркі – першапачынальніка лірычнай паэзіі. Санеты Шэкспіра. Беларускія пераклады санетаў, ілюстрацыі беларускіх мастакоў (Г. Паплаўскі, В.Мікіта). 2. Навела: паходжанне назвы, традыцыі ў ёй іншых жанраў. Стваральнік навелы Адраджэння Дж. Бакача – раман у навелах «Дэкамерон». М. Сервантэс – «Павучальныя навелы». 3. Народныя кнігі: асаблівасці стварэння і распаўсюджвання. Нямецкія – «Займальная кніжка пра Ціля Эйленшпігеля», «Гісторыя пра д-ра Ёгана Фаўста, знакамітага чараўніка і чарнакніжніка», «Шыльдбюргеры»: кантэкст «літаратуры пра дурняў» (у т.л. вобразы «дурных людзей» у беларускіх казках).	2				4	Мастацкія тэксты	[3] [4] [5] [7]	Вусная праверка
13.	Нацыянальныя асаблівасці Адраджэння ў краінах Еўропы		2			4			
	1. Італьянскае Адраджэнне. Літаратура Трэчэнта (паэзія «новага пяшчотнага стылю», Дантэ, Петрарка, Бакача), Кватрачэнта (М.Баярда «Закаханы Раланд»), Чынквечэнта (Л. Арыёста «Неўтаймаваны Раланд», працяг паэмы М. Баярда і		2			4	Мультымедычная прэзентацыя	[3] [4] [5] [7]	Аналіз і прагляд твораў

	самастойны твор, Т.Таса «Вызвалены Іерусалім»). 2. Французскае Адраджэнне. «Плеяда» і яе лідэр П. Рансар. Проза: Маргарыта Наварская («Гептамерон»). Ф. Рабле: складанасць жыццёвага і творчага шляху. Раман «Гарганцюа і Пантагруэль»: амбівалентнасць, карнавалізацыя вобразаў (кніга М.Бахціна «Франсуа Рабле і народная культура Сярэднявечча і Рэнесанса»). Банаванцюр Дэпер^е. Першапачынальнік літаратурнай формы эсэ М. Мантэнь. 3. Англійскае Адраджэнне. Пачатак творчасці Дж.Чосера. Пераклад Бібліі ў XIV ст. Проза XV ст. Росквіт паэзіі і драмы ў XVI ст. Творчасць Шэкспіра. Сістэмаўваральныя канфлікты: барацьба закаханых за свае пачуцці, праблема ўлады, пошук чалавекам мяжы паміж добром і злом і інш. Вялікія трагедыі Шэкспіра – «Гамлет», «Кароль Лір». 4. Іспанскае Адраджэнне. Махлярскі раман. Асноўныя рысы жанра. Фальклорныя вытокі сюжэта. Вобраз Вобраз пікаро. «Залатое стагоддзе» іспанскай драматургіі: Лопэ дэ Вэга. «Сабака на сене»: асноўны канфлікт, праблема гонару. Творчасць Мігеля дэ Сервантэса. Раман «дон Кіхот: задума і ўвасабленне. Кампазіцыя твора, цэнтральныя вобразы рамана. Дон Кіхот як «вечны вобраз». Цірэ дэ Моліна і яго п'еса «Севільскі свавольнік, альбо Каменны госць» – першая драматургічная апрацоўка легенды пра Дон Жуана. Вобраз Дон Жуана ў сусветнай літаратуры.								
	УСЯГО	24	24			48			Экзамен

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Гранкина, Е. В. История зарубежной литературы (античная литература) : комплекс тестовых заданий : практикум для студентов учреждений высш. образования / Е. В. Гранкина. – Минск : Белорус. гос. пед. ун-т, 2015. – 116 с.
2. Гранкина, Е. В. История зарубежной литературы (Античная литература) : учеб.-метод. комплекс для специальностей 1-02 03 02 «Русск. яз. и лит.», 1-02 03 04 «Русск. яз. и лит. Иностр. яз. (с указанием языка)» [Электронный ресурс] / Е. В. Гранкина // Репозиторий БГПУ. – Режим доступа: <http://elib.bspu.by/handle/doc/346>. – Дата доступа: 17.04.2019.
3. Гранкина, Е. В. История зарубежной литературы XVII–XVIII веков: комплекс тестовых заданий : практикум для студентов учреждений высш. образования / Е. В. Гранкина, Н. А. Развадовская. – Минск : Белорус. гос. пед. ун-т, 2016. – 148 с.
4. Гранкина, Е. В. История зарубежной литературы XVII–XVIII веков [Электронный ресурс] : интерактив. электрон. учеб.-метод. комплекс / Е. В. Гранкина, Н. А. Развадовская // СДО Moodle / Белорус. гос. пед. ун-т. – Режим доступа: <https://bspu.by/moodle/course/view.php?id=4319>. – Дата доступа: 14.05.2022.
5. Развадовская, Н. А. История зарубежной литературы (эпоха Средних веков и Возрождения): комплекс тестовых заданий : практикум для студентов учреждений высш. образования / Н. А. Развадовская. – Минск : Белорус. гос. пед. ун-т, 2014. – 84 с.

Дадатковая літаратура

6. Адамовіч, Г. Я. Літаратурная класіка ў параўнальным вывучэнні / Г.Я. Адамовіч. – Мінск : Белорус. гос. пед. ун-т, 2008. – 112 с.
7. Разумовская, М. В. Литература XVII–XVIII веков / М. В. Разумовская. – Минск : Университетское, 1989. – 286 с.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННЮ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Мэтай самастойнай работы з'яўляецца авалоданне асноўнымі навыкамі і ўменнямі для выканання самастойнай работай. Пры выкананні самастойнай работы павінны быць створаныя ўмовы, пры якіх будзе забяспечана актыўная роля студэнтаў у самастойным атрыманні ведаў і сістэматычным выкарыстанні іх на практыцы.

Задачамі работы студэнтаў з'яўляюцца:

- актывізацыя вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў;
- фарміраванне ўменняў і навыкаў самастойнага авалодання ведамі;
- фарміраванне ўменняў і навыкаў самастойнага прымянення ведаў на практыцы;
- самаразвіццё і самаўдасканаленне.

Кантроль самастойнай работы можа ажыццяўляцца ў выглядзе тэстаў, абмеркавання рэфератаў, абмеркавання і абароны вучэбных заданняў, экспрэс-апытанняў на аўдыторных занятках, калёквіумаў.

ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

п/п	Назва тэмы	Колькасць гадзін на СРС	Заданні	Форма выканання
1.	Міфалогія	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Значэнне антычнай літаратуры для станаўлення і развіцця: а) трох літаратурных родаў; б) двух відаў мастацкага слова; в) жанраў; г) паэтыкі; д) асобных навук і мастацтваў у межах літаратуры; е) філасофскіх і эстэтычных паняццяў і катэгорый.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
2.	Антычная літаратура: агульная характарыстыка	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Межы антычнасці. 2. Рысы антычнай літаратуры. 3. Антычная літаратура і сучаснасць.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
3.	Антычная літаратура. Эпас	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Эпас у старажытнагрэчаскай літаратуры. 2. Эпас у старажытнарымскай літаратуры. 3. Помнікі эпасу ў пазнейшых інтэрпрэтацыях.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
4.	Антычная лірыка	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Лірыка ў старажытнагрэчаскай літаратуры. 2. Лірыка ў старажытнарымскай літаратуры. 3. Помнікі лірыкі ў пазнейшых інтэрпрэтацыях.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні

5.	Антычная проза	8	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Проза ў старажытнай літаратуры. 2. Гістарыяграфія. 3. Філасофская проза. 4. Красамоўства.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
6.	Літаратура Сярэднявечча: агульная характарыстыка	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Перыядызацыя. 2. Вытокі. 3. Склад літаратуры. 4. Хрысціянская літаратура. 5. Літаратура на лацінскай мове. 6. Сярэднявечная літаратура на беларускіх землях: агульнае і асаблівае	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
7.	Народна-эпічная літаратура	6	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Эпас перыяду разлажэння першабытнаграмадскага ладу. Тыпалогія. Помнікі. 2. Кельцкі эпас. Ірландскія сагі. 3. «Песня пра Раланда» – узор французскага гераічнага эпасу. Тыпалагічная паралель – «Слова пра паход Ігаравы»: 4. Жанрава-стылявая спецыфіка твораў.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
8.	Літаратура Сталага Сярэднявечча	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Рыцарская літаратура. Паэзія. Рыцарскі раман. 2. Гарадская літаратура. 3. Драматургія Сярэднявечча.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
9.	Дантэ. «Боская камедыя»	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Старонкі біяграфіі пісьменніка. 2. Традыцыі сярэднявечнай паэтыкі і элементы рэнесанснага бачання.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні

			3. «Боская камедыя»: 3.1. Кампазіцыя, структура мастацкага вобраза. 3.2. Пакуты і цені дантава Пекла. 3.3. Вобразы Чысцілішча і Рая.	
10.	Адраджэнне: агульная характарыстыка	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Асноўныя паняцці Адраджэння. 2. Перыядызацыя. 3. Тыпалогія Паўночнага Адраджэння. 4. Рэнесансная канцэпцыя чалавека. 5. Рэнесансная канцэпцыя свету.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
11.	Новыя жанры ў літаратуры Адраджэння	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Навела. 2. Стваральнік навелы Адраджэння Дж. Бакача – раман у навелах «Дэкамерон». 3. Народныя кнігі.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
12.	Нацыянальныя асаблівасці Адраджэння ў краінах Еўропы	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць вусныя адказы па тэмах: 1. Італьянскае Адраджэнне. 2. Асаблівасці Адраджэння ў Германіі і Нідэрландах. 3. Адраджэнне ў Францыі. 4. Адраджэнне ў Англіі. 5. Адраджэнне ў Іспаніі. 6. Сувязі Адраджэння ў Еўропы з літаратурным працэсам у ВКЛ.	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні
	УСЯГО ЗА II СЕМЕСТР	48		

КРЫТЭРЫП АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

10 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

бездарнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

выяўленая здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі;

поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне вольна арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін;

творчая самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

9 (дзевяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

сістэматычная, актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

8 (восем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

7 (сем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

вольнае валоданне тыпавымі рашэннямі ў рамках вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

6 (шэсць) балаў, залічана:

дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

5 (пяць) балаў, залічана:

дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.

4 (чатыры) балы, залічана:

дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы без істотных памылак;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка вырашаць стандартныя (тыпавыя) задачы;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім ацэнку;

праца пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў.

3 (тры) балы, не залічана:

недастаткова поўны аб'ём ведаў у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выклад адказу на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі;

слабое валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, некампетэнтнасць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

2 (два) балы, не залічана:

фрагментарныя веды ў рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веды асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

няўменне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію вучэбнай дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых, лагічных памылак;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

1 (адзін) бал, не залічана:

адсутнасць ведаў (і кампетэнцый) у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, адмова ад адказу, адсутнасць на атэстацыі без уважлівай прычыны.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

па вывучаемай дысцыпліне
з іншымі дысцыплінамі спецыяльнасці

Назва вучэбнай дысцыпліны, вывучэнне якой звязана з дысцыплінай рабочай праграмы	Кафедра, якая забяспечвае вывучэнне гэтай дысцыпліны	Прапановы кафедры аб зменах у змесце рабочай праграмы	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
«Уводзіны ў літаратуразнаўства»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Больш увагі надаць вывучэнню жанраў літаратуры Сярэднявечча	Пратакол № 10 10.05.2022
«Гісторыя беларускай літаратуры–1»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Больш шырока выкарыстоўваць міжпрадметныя сувязі пры вывучэнні літаратуры эпохі Сярэднявечча	Пратакол № 10 10.05.2022